

TÜRK OFTALMOLOJİ DERGİSİ

TURKISH JOURNAL OF OPHTHALMOLOGY

TJO

www.ofthalmoloji.org

EDITÖRDEN

Bir bakışta 2018 yılı 4. sayı;

Dergimizin bu sayısında, oftalmolojinin farklı alanlarından seçtiğimiz ve ilginizi çekeceğinizi düşündüğümüz kornea, kontakt lens, glokom, retina ve nörooftalmoloji konularında güncel 6 özgün araştırma, 1 derleme ve 4 olgu sunumu yer almaktadır.

Keratokonus, korneada incelme ve konileşme ile karakterize ilerleyebilen ve enflamatuvar olmayan dejeneratif bir hastalıktır. Kollajen çapraz bağlama (KÇB), ilerleyici keratokonus olgularında hastalığı durdurma amacı ile yaygın olarak kullanılmaktadır. Küçümen ve ark. ilerleyici keratokonusu olan 30 hastanın 35 gözünü dahil ettikleri çalışmada, KÇB sonrası korneada oluşan biyomekanik değişiklikleri Oküler Cevap Analizörü (ORA) ile değerlendirmişler ve kornea histerezi ve kornea direnç faktöründe istatistiksel olarak anlamlı olmayan bir yükselme, merkez kornea kalınlığına ise bir düşüş tespit etmişlerdir (bakınız sayfa 160-165).

Çavdarlı ve Topçu-Yılmaz 12 ay boyunca her gün kullanılan yüksek oksijen geçirgen ve daha düşük modülülü silikon hidrojel sferik ve torik yumuşak kontakt lenslerin kornea ve ön kamara parametrelerinde anlamlı bir değişikliğe yol açmadığını saptamışlardır (bakınız sayfa 166-170).

Gobeka ve ark. çalışmalarında bir gözlerinden penetrant keratoplasti (PKP) ameliyatı geçiren keratokonuslu olguların her iki gözlerinin kornea biyomekanik parametrelerini ORA ile karşılaştırmışlar ve korneal histerezi, korneal rezistans faktör, kornea korele göziçi basıncı (GİB), Goldmann korele GİB, aplanasyonla ölçülen GİB ve santral kornea kalınlığını keratoplasti yapılan gözde diğer göze göre istatistiksel olarak anlamlı yüksek bulmuş ve PKP sonrası kornea biyomekanik özelliklerin normal değerlere ulaştığını bildirmişlerdir (bakınız sayfa 171-177).

Optik koherens tomografi (OKT), peripapiller retina sinir lifi tabakası (RSLT) ve optik sinir başından (OSB) objektif ve tekrarlanabilir ölçümler alan ve glokomun erken tanısında ve progresyon takibinde yapısal tahribatı gösteren en önemli görüntüleme cihazlarından biridir. Spektral domain OKT Spectralis (Heidelberg Engineering GmbH, Heidelberg, Almanya) üzerindeki fovea-disk (FoDi) hizalama yazılımı sayesinde RSLT kalınlık ölçümleri yapılırken otomatik olarak fovea ve optik disk kenarları belirlenmekte, daha sonra OSB merkezi ile foveayı birleştiren çizginin oluşturduğu

anatomik eksene göre kadranlar belirlenerek RSLT kalınlık ölçümü yapılmakta; böylece rotasyon kaynaklı hatalar ortadan kaldırılmış olmaktadır. Tuncer ve Altuğ yaptıkları çalışmada yeni FoDi yazılımı ile glokomlu veya glokom şüphesi olan 133 bireyin 260 gözünde fovea merkezi ile OSB merkezini birleştiren eksen ile OSB merkezinden geçen horizontal eksen arasındaki açının kişiler arası farklılık oranını araştırmışlardır. Fovea-disk çizgisinin horizontal çizgiye göre yerleşim açısı (FoDi açısı) $-24,40^\circ$ ile $+11,60^\circ$ arasında değişmekte olup ortalaması $-6,43 \pm 4,9^\circ$ olarak bulunmuştur. Yazarlar glokomlu bireylerde anatomik eksen ile horizontal eksen arasında tespit edilen farklılığın RSLT kalınlık ölçümlerini etkileyebileceğini ve glokomun erken tanısında hatalı sonuçlara yol açabileceğini belirtmişlerdir (bakınız sayfa 178-184).

Kıyılıoğlu ve ark. pupil ışık refleksinin değerlendirilmesi için geliştirdikleri yeni bir pupilometri sistemini tanıttıkları bu çalışmalarında, infrared ve beyaz ışığın pupil dışında kalan yansımaları ile elde edilen video görüntülerinde pupil alanının doğru bir şekilde ölçülebildiğini ve alınan ölçümlerin tekrarlanabilirliklerinin kısa 1 saniye ve uzun 2 saniye süreli uyarımlar için %87,8 ve %86,8 olduğunu belirtmişlerdir. Bununla birlikte yazarlar düzeneğin düşük maliyetli bir alternatif haline getirilmesi için daha fazla geliştirilmesi gerektiğini vurgulamışlardır (bakınız sayfa 185-189).

Vasküler endotelial büyüme faktörü A (VEGF-A), anjiyogenezin ana medyatörüdür ve retinanın vasküler hastalıklarında vasküler geçirgenliğin artması ile ilişkilidir. Anti-VEGF ajanlar intravitreal uygulandığında çeşitli VEGF tiplerini bloke eder, yeni oluşan kan damarı duvarlarının geçirgenliğini azaltır ve retina tabakalarında ödemin azalmasına yol açar. Şahiner ve ark. bu çalışmalarında Yeni Zelanda beyaz tavşanlarından enükleasyon yöntemi ile elde edilen gözlerden izole edilen retina pigment epitel (RPE) hücre kültürlerinde aflibercept (0,5 mg/mL), bevacizumab (0,3125) ve ranibizumab (0,125 mg/mL) uygulamışlar ve 72 saat sonunda canlılık, apoptozis, proliferasyon ve senesens açısından değerlendirerek sonuçları kontrol grubu ile karşılaştırmışlardır. Aflibercept grubunda apoptoziste azalma ve canlılıkta artış görülürken ($p < 0,05$), bevacizumab ve ranibizumab gruplarında kontrol grubuna göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde apoptoziste artış ve canlılıkta azalma saptanmıştır ($p < 0,05$). Proliferasyon ve senesens üzerine

TÜRK OFTALMOLOJİ DERGİSİ

TURKISH JOURNAL OF OPHTHALMOLOGY

TJO

www.ofthalmoloji.org

EDITÖRDEN

etkileri değerlendirildiğinde ise gruplar arasında herhangi bir fark saptanmamıştır ($p>0,05$) (bakınız sayfa 190-195).

Bu sayımız için glokom görüntülemesinde literatürde çok sayıda çalışması olan Gábor Holló optik koherans tomografi anjiyografinin (OKTA) glokomdaki güncel ve olası gelecek uygulamalarını kapsayan geniş bir derleme hazırlamıştır. OKTA'de, ölçüm prensibi, bölünmüş spektrum genlik dekorelasyon algoritmasına dayanmaktadır ve bu algoritma, kırmızı kan hücresi hareketini, hareket yönünden bağımsız olarak algılamaktadır. Glokom hastalarında yaygın olarak vasküler disfonksiyon görülmektedir ve OKTA ile glokom hastalarında retina sinir lifi tabakası (RSLT) peripapiller damar yoğunluğu (anjiyoflow damar yoğunluğu) ve maküлада yüzeyel perifoveal damar yoğunluğu ölçülmektedir ve yapılan çalışmalarda ölçümlerin tekrarlanabilirliğinin yüksek olduğu gösterilmiştir. Damar yoğunluğu, araştırılan retina tabakasında incelenen alanın veya önceden belirlenmiş sektörlerinin yüzdesi olarak ifade edilen perfüze olan alandır. Yapılan çalışmalarda damar yoğunluğu ve glokom hasarı arasında ilişki gösterilmiştir. Gelecekte OKTA glokom hastalarının tanı ve takibinde kullanılacak heyecan verici klinik araştırma alanlarından biri olmaya devam edecektir (bakınız sayfa 196-201).

Sarkoidoz, çoklu organ tutulumu yapabilen ve histolojik olarak kazeifiye olmayan granülomlarla karakterize bir hastalıktır. Dergimizde yer alan ilk olgu sunumunda Tanyıldız ve ark. bilateral granüloamatöz ön üveit, vitrit, optik nöropati ve tek taraflı maküler iskemisi olan genç bayan hastaya mediastinal lenf nodu biyopsisi, kranial magnetik rezonans görüntüleme ve lomber ponksiyona göre nörosarkoidoz tanısı koymuşlardır. Üç gün yüksek doz intravenöz, ardından oral metilprednizolon ve metrotreksat tedavisi ile başarılı olarak tedavi edilmiştir (bakınız sayfa 202-205).

Papilloflebit, retinal hemoraji, optik disk ödemi ve retinal venlerde kıvrımlı görünüm ile karakterize etiyojisi

bilinmeyen nadir göz hastalıklarından biridir. Klasik santral retina ven tıkanıklığının aksine 50 yaşından genç ve sağlıklı hastalarda görülür. Guillain-Barre sendromu (GBS), motor nöronları tutan ve paralizye neden olan immün aracılı bir akut polinöropatidir ve erişkinlerde periferik nöropati ile ilişkili akut kas güçsüzlüğünün en yaygın nedenidir. İkinci olgu sunumunda Çoban Karataş ve Soylu, GBS ile olası ilişkili bir papilloflebit hastasının klinik bulgularını, tanı için yapılan tetkikleri ve intravenöz immünoglobulin tedavisinin etkinliğini tartışmışlardır (bakınız sayfa 206-208).

Sempatik oftalmi (SO), travma sonrası veya cerrahi takiben gelişen üveanın bilateral, granüloamatöz enflamasyondur. Koroidal neovasküler membran (KNV) nadir bir komplikasyondur ve görmeyi olumsuz yönde etkileyebilir. Saatçi ve ark. SO tanısı ile sistemik steroid tedavisi alırken FFA ve OKT'de tip 2 KNV saptanan tek gözlü 38 yaşındaki hastaya 5 kez 2 mg intravitreal aflibersept enjeksiyonu yapmışlar ve iyi bir anatomik ve fonksiyonel sonuç elde etmişlerdir (bakınız sayfa 209-211).

Son olgu sunumunda Kahraman ve ark. ailevi eksudatif vitreoretinopati tanısı konulan (AEVR) 49 yaşında bir erkek hastanın hikayesi, klinik bulguları, fundus floresean anjiyografi ve aile taramasında elde edilen klinik sonuçları literatür eşliğinde tartışmışlardır. AEVR retinanın damarsal gelişimini etkileyen, herediter nadir bir hastalıktır ve klinik olarak avasküler periferik retina, neovaskülerizasyon, fibrozis, arka kutbun traksiyonu, retinal katlantılar ve retina dekolmanı görülebilir. Yazarlar AEVR tanısının konulmasında aile bireylerinin taranmasının son derece önemli olduğunu vurgulamışlardır (bakınız sayfa 212-214).

Saygı ve Sevgilerimizle,

Editöryel Kurul Adına
Dr. Banu Bozkurt